

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. joulukuuta 2022
(OR. en)

14247/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0295(NLE)

FIN 1165
RESPR 36
CADREFIN 190
POLGEN 143

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS toimenpiteistä unionin
talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta
Unkarissa

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion
periaatteiden rikkomiselta Unkarissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹ ja erityisesti sen 6 artiklan 10 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

¹ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio lähetti 24 päivänä marraskuuta 2021 Unkarille asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 4 kohdan nojalla tietopyynnön, johon Unkarin viranomaiset vastasivat 27 päivänä tammikuuta 2022.
- (2) Komissio lähetti 27 päivänä huhtikuuta 2022 Unkarille asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 1 kohdan nojalla kirjallisen ilmoituksen, jäljempänä 'ilmoitus'. Komissio toi ilmoituksessa esiin huolensa ja esitti havaintonsa useista ongelmista, jotka liittyvät julkisten hankintojen järjestelmään Unkarissa, mukaan lukien
 - a) systeemiset sääntöjenvastaisuudet, puutteet ja heikkoudet julkisissa hankintamenettelyissä;
 - b) sellaisten tarjouskilpailumenettelyjen suuri määrä, joissa on mukana vain yksi tarjoaja, sekä kilpailun vähäinen intensiteetti hankintamenettelyissä;
 - c) puitesopimusten käyttöön liittyvät ongelmat;
 - d) eturistiriitojen havaitseminen, ehkäiseminen ja korjaaminen; ja
 - e) yleishyödyllisiin säätiöihin liittyvät ongelmat.

- (3) Kyseiset ongelmat ja niiden toistuminen osoittavat, että Unkarin viranomaiset ovat järjestelmällisesti kyvyttömiä tai haluttomia taikka epäonnistuneet estämään päätökset, jotka julkisten hankintojen ja eturistiriitojen osalta ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia, ja torjumaan näin riittävästi korruptionriskejä. Ne rikkovat oikeusvaltion periaatteita, erityisesti oikeusvarmuuden ja toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon periaatteita, ja herättävät huolta vallanjaon suhteen.
- (4) Komissio täsmensi ilmoituksessa lisäperustelut ja esitti havaintonsa useista ongelmista, jotka koskivat tutkinta- ja syytetoimia sekä korruptiontorjuntakehystä, myös väitettyä rikollista toimintaa koskevan tutkinnan ja syyttämisen tehokkuuden rajoittamista, syyttäväviranomaisten organisointia sekä toimivan ja tehokkaan korruptiontorjuntakehyksen puuttumista käytännössä. Nämä seikat rikkovat oikeusvaltion periaatteita erityisesti oikeusvarmuuden, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon ja tehokkaan oikeussuojan osalta.
- (5) Komissio esitti ilmoituksessa havaintojensa perusteena olevat tosiseikat ja erityiset perusteet ja pyysi lisäksi Unkaria toimittamaan eräitä tietoja kyseisistä tosiseikoista ja perusteista. Komissio antoi ilmoituksessa Unkarin viranomaisille kaksi kuukautta aikaa esittää huomautuksia.

- (6) Unkari vastasi ilmoitukseen 27 päivänä kesäkuuta 2022, jäljempänä 'ensimmäinen vastaus'. Unkari toimitti 30 päivänä kesäkuuta ja 5 päivänä heinäkuuta 2022 päivätyillä kirjeillä lisätietoja ensimmäisen vastauksen täydentämiseksi. Lisäksi Unkari lähetti 19 päivänä heinäkuuta 2022 täydentävän kirjeen, jossa ehdotettiin useita korjaavia toimenpiteitä ilmoituksessa esitettyjen havaintojen ratkaisemiseksi.
- (7) Komissio arvioi ensimmäisessä vastauksessa esitetyt huomautukset ja katsoi, että ne eivät hälventäneet ilmoituksessa esitettyjä huolenaiheita eivätkä mitätöineet ilmoituksessa esitettyjä havaintoja. Lisäksi komissio katsoi, että ensimmäinen vastaus sekä 30 päivänä kesäkuuta ja 5 päivänä heinäkuuta 2022 päivätyt täydentävät kirjeet eivät sisältäneet riittäviä korjaavia toimenpiteitä, joista olisi annettu asianmukaiset sitoumukset asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 puitteissa. Koska 19 päivänä heinäkuuta 2022 päivätty kirje toimitettiin myöhässä, sitä ei voitu ottaa huomioon ensimmäisen vastauksen arvioinnissa. Komissio otti kuitenkin huomioon kaikki kyseisessä kirjeessä esitetyt merkitykselliset tiedot asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklassa säädetyn menettelyn seuraavien vaiheiden aikana jäsenvaltioiden kanssa tehtävän vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti.
- (8) Komissio lähetti asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 7 kohdan mukaisesti Unkarille 20 päivänä heinäkuuta 2022 kirjeen, jäljempänä 'aiekirje', ilmoittaakseen jäsenvaltiolle kyseisen asetuksen 6 artiklan 6 kohdan nojalla tehdystä arvioinnista ja toimenpiteistä, joita komissio aikoi ehdottaa neuvoston hyväksyttäväksi mainitun asetuksen 6 artiklan 9 kohdan nojalla, koska Unkari ei ollut sitoutunut toteuttamaan riittäviä korjaavia toimenpiteitä. Komissio antoi aiekirjeellä Unkarille tilaisuuden esittää huomautuksia erityisesti suunniteltujen toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta.

- (9) Unkari vastasi aiekirjeeseen 22 päivänä elokuuta 2022, jäljempänä 'toinen vastaus', ja esitti huomautuksensa komission havainnoista, menettelystä ja aiekirjeessä tarkoitettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuudesta. Vaikka Unkari kiisti komission havainnot, se ehdotti joitakin korjaavia toimenpiteitä komission esittämien huolenaiheiden ratkaisemiseksi. Unkari lähetti komissiolle 13 päivänä syyskuuta 2022 kirjeen, jossa se esitti ehdotettuihin korjaaviin toimenpiteisiin liittyviä selvennyksiä ja antoi lisäsitoumuksia. Unkarin näkemyksen mukaan korjaavilla toimenpiteillä, mukaan lukien 13 päivänä syyskuuta 2022 päivättyyn kirjeeseen sisältyvät lisäsitoumukset, ratkaistiin kaikilta osin komission esittämät huolenaiheet, eikä komission olisi sen vuoksi pitänyt ehdottaa neuvostolle minkäänlaisia toimenpiteitä.
- (10) Koska asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 soveltamisen edellytykset täytettiin, komissio hyväksyi 18 päivänä syyskuuta 2022 ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta Unkarissa, jäljempänä 'komission ehdotus'.

- (11) Komission ehdotuksessa esitettyjen havaintojen mukaan Unkarissa on ensinnäkin julkisiin hankinta menettelyihin liittyviä vakavia systeemisiä sääntöjenvastaisuuksia, puutteita ja heikkouksia. Tällaisia sääntöjenvastaisuuksia on havaittu komission yksiköiden peräkkäisissä tarkastuksissa sekä ohjelmakauden 2007–2013 että ohjelmakauden 2014–2020 osalta. Näiden tarkastusten päätteeksi määrättiin kokonaismäärältään erittäin merkittäviä rahoitusoikaisuja, ja lisäksi useiden Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimusten pohjalta annettiin taloudellisia suosituksia, joiden mukaan Unkarilta oli tarkoitus periä takaisin huomattavia rahamääriä. Lisäksi käytettävissä olevat tiedot osoittavat, että epätavallisen suuri osuus sopimuksista on tehty menettelyissä, joihin on osallistunut vain yksi tarjoaja, että sopimuksia on tehty tiettyjen yritysten kanssa, jotka ovat vähitellen vallanneet suuria markkinaosuuksia, ja että puitesopimusten tekemisessä on esiintynyt vakavia puutteita. Huolta aiheuttaa myös se, että julkisia hankintoja ja eturistiriitoja koskevia sääntöjä ei sovelleta yleishyödyllisiin säätiöihin ja niiden hallinnoimiin yksiköihin ja että kyseisten säätiöiden varainhoito ei ole läpinäkyvää. Nämä ongelmat ja niiden toistuminen osoittavat, että Unkarin viranomaiset ovat järjestelmällisesti kyvyttömiä tai haluttomia taikka epäonnistuneet estämään päätökset, jotka julkisten hankintojen ja eturistiriitojen osalta ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia, ja torjumaan näin riittävästi korruptionriskejä. Ne rikkovat oikeusvaltion periaatteita, erityisesti oikeusvarmuuden ja toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon periaatteita, ja herättävät huolta vallanjaon suhteen.

- (12) Toiseksi ongelmia liittyy myös väitettyä rikollista toimintaa koskevan tutkinnan ja syyttämisen tehokkuuden rajoittamiseen, syyttäviviranomaisten organisointiin sekä toimivan ja tehokkaan korruptiontorjuntakehyksen puuttumiseen. Etenkään Unkarissa ei ole riippumattoman tuomioistuimen tarjoamia tehokkaita oikeussuojakeinoja siltä varalta, että syyttäviviranomaiset päättävät olla tutkimatta tai nostamatta syytettä väitetyistä unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavista korruptiosta, petoksista ja muista rikoksista, tällaisten asioiden antaminen tai siirtäminen tietyn tahon käsiteltäväksi ei edellytä perusteluja eikä ole olemassa sääntöjä, joiden avulla ehkäistäisiin tällaisia tapauksia koskevat mielivaltaiset päätökset. Lisäksi puuttuu sellainen kokonaisvaltainen korruptiontorjuntastrategia, joka kattaisi merkittävimmät korruptiontorjunnan alat, kaikkia ennaltaehkäiseviä välineitä ei hyödynnetä riittävästi korruption tutkinnassa, etenkin korkean tason korruptiotapauksissa, ja petoksia ja korruptiorikoksia ei yleisesti ottaen ehkäistä ja torjuta tuloksellisesti. Nämä seikat rikkovat oikeusvaltion periaatteita erityisesti oikeusvarmuuden, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon ja tehokkaan oikeussuojan osalta.

- (13) Komission mukaan Unkarin antamissa vastauksissa esitetyissä huomautuksissa ei ratkaista riittäväällä tavalla ilmoituksessa ja aiekirjeessä esitettyjä havaintoja. Vastauksissa ei etenäkään esitetä näyttöä parannuksista, joita Unkari teki hiljattain hankintajärjestelmäänsä (läpinäkyvyyden, kilpailun intensiteetin ja eturistiriitoja koskevien tarkastusten osalta). Vaikka Unkarin julkisten hankintojen järjestelmään tehtiin joitakin muutoksia komission yksiköiden tarkastusten jälkeen, ei ole viitteitä siitä, että nämä muutokset olisivat vaikuttaneet kilpailun tasoon Unkarin markkinoilla. Komission käytettävissä olevat tiedot osoittavat paitsi hankintasopimusten yhä suurempaa keskittymistä myös sellaisten toimijoiden voittomahdollisuuksien kasvua, jotka edustavat Unkarin hallitsevaa puoluetta. Komissio on teettänyt tutkimuksen, jossa esitetään tilastollinen empiirinen analyysi yli 270 000:sta Unkarissa vuosina 2005–2021 tehdystä hankintasopimuksesta. Tutkimuksen havainnoille saatiin tukea tarkasteltaessa eräitä tarjouskilpailuja koskevia tietoja, joissa oli kyse joidenkin sellaisten yritysten kanssa tehdyistä sopimuksista, joilla katsottiin olevan poliittisia yhteyksiä. Lisäksi komissio keräsi raportteja matkailun, viestinnän ja urheilun aloilla toimivilta tiedotusvälineiltä ja sidosryhmiltä. Unkari ei toimittanut lainkaan näyttöä unionin talousarvion suojaamisen kannalta merkityksellisten, eturistiriitoja koskevien sääntöjen sovellettavuudesta (tai käytännön soveltamisesta) yleishyödyllisiin säätiöihin.

- (14) Havaitut sääntöjenvastaisuudet, puutteet ja heikkoudet ovat laajalle levinneitä ja kytköksissä toisiinsa, minkä vuoksi muilla kuin asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2092 säädetyillä menettelyillä ei voida puuttua tehokkaammin unionin talousarvioon kohdistuviin uhkiin. Vaikka on mahdollista hyödyntää tiettyjä alakohtaisten sääntöjen nojalla käytettävissä olevia keinoja, kuten komission yksiköiden tekemiä tarkastuksia ja sellaisten sääntöjenvastaisuuksien johdosta määrättäviä rahoitusoikaisuja, joita Unkarin viranomaiset eivät ole korjanneet, kyseiset toimenpiteet liittyvät yleensä komissiolle jo ilmoitettuihin menoihin, ja puutteiden jatkuminen useiden vuosien ajan osoittaa, että rahoitusoikaisut eivät riitä suojaamaan unionin taloudellisia etuja nykyisiltä tai tulevilta uhkilta.

- (15) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060¹ vahvistettujen mahdollistavien edellytysten noudattamisen ja seurannan osalta olisi huomattava, että ainoa seuraus asetuksen 15 artiklan 5 kohdassa säädetyn mahdollistavan edellytyksen noudattamatta jättämisestä on se, että komissio ei korvaa erityistavoitteeseen liittyviä toimia koskevia menoja asianomaiselle jäsenvaltiolle. Asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2092 säädetään laajemmin mahdollisista toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi, mukaan lukien yhden tai useamman ohjelman hyväksynnän keskeyttäminen sekä yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin kuuluvien sitoumusten keskeyttäminen. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaiset mahdolliset toimenpiteet koskevat myös ennakkorahoitusta, josta ei säädetä asetuksen (EU) 2021/1060 15 artiklassa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (16) Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisen ja tulkinnan osalta asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 johdanto-osan 17 kappaleessa selvennetään, että saman asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin lainsäädäntö on rahoitus- ja alakohtaista lainsäädäntöä. Rikkomusmenettelyt eivät perustu säädökseen vaan suoraan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 258 artiklaan. Kyseistä primaarioikeuden määräystä ei voida pitää asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna unionin lainsäädäntönä.
- (17) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ 22 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisia toimenpiteitä täytäntöön pannessaan toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Mainitun asetuksen 22 artiklan noudattamisen varmistamiseksi komissio esitti 30 päivänä marraskuuta 2022 Unkarin elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymistä koskevan ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi, jossa esitetään välietappeja, joihin sisältyvät Unkarin tekemät sitoumukset tämän menettelyn puitteissa komission kanssa hyväksytyjen korjaavien toimien mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

Ensisijainen vastuu unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön noudattamisesta elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanossa on asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla, kun taas komissio voi kyseisen asetuksen 22 artiklan 5 kohdan mukaisesti toteuttaa korjaavia toimenpiteitä tapauksissa, jos kyse on unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta petoksesta, lahjonnasta tai eturistiriidoista, joita jäsenvaltio ei ole korjannut, tai laina- tai rahoitussopimuksesta johtuvan velvoitteen vakavasta rikkomisesta. Lisäksi välietapit ovat edellytyksiä, jotka on täytettävä, jotta Unkari voisi tehdä pyyntöjä elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesta lisärahoituksesta. Ne eivät siten pysty riittävän suoralla tavalla suojaamaan unionin taloudellisia etuja oikeusvaltion periaatteiden rikkomisilta, jotka jo vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa muiden unionin talousarviosta rahoitettujen meno-ohjelmien täytäntöönpanoon Unkarissa. Sen vuoksi asetuksen (EU) 2021/241 säännösten soveltaminen ei antaisi komissiolle mahdollisuutta suojata unionin talousarviota tehokkaammin tässä tapauksessa.

- (18) Kaiken edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että komissio ei voisi suojata unionin talousarviota tehokkaammin minkään muun unionin oikeuden mukaisen menettelyn kuin asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklassa säädetyn menettelyn avulla.

- (19) Havaittujen rikkomisten mahdollista vaikutusta unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen pidetään erityisen merkittävänä, koska kyseiset rikkomiset liittyvät erottamattomasti prosessiin, jonka puitteissa Unkari käyttää unionin varoja, sillä kyse on siitä, että unionin talousarviosta rahoitettavien hankintasopimusten tekemisestä päättävien viranomaisten toiminta on ollut epäasianmukaista. Lisäksi, jos havaittuihin rikkomisiin yhdistyy petosten havaitsemista, tutkintaa ja korjaamista koskevia rajoituksia ja esteitä, jotka katsotaan tutkinta- ja syytetoimiin ja korruptiontorjuntakehykseen liittyviksi lisäperusteiksi, vaikutusta voidaan pitää vieläkin merkittävämpänä.
- (20) Kun otetaan huomioon julkisiin hankintoihin liittyvien havaintojen luonne, asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 4 artiklan 1 kohdan nojalla hyväksyttävien asianmukaisten toimenpiteiden, jäljempänä 'asianmukaiset toimenpiteet', olisi koskettava unionin rahoitusta, joka toteutetaan pääasiassa julkisten hankintojen kautta. Komission tarkastukset, joissa havaittiin julkisia hankintoja koskevia puutteellisia ja sääntöjenvastaisia käytäntöjä, koskivat koheesiopolitiikan osa-aluetta, ja huolimatta siitä, että kyseisten puutteiden ja sääntöjenvastaisuuksien vaikutus unionin talousarvioon on oikaistu koheesiopolitiikan sääntöjä soveltaen, ne osoittavat, että Unkarin viranomaiset olivat järjestelmällisesti kyvyttömiä tai haluttomia taikka epäonnistuneet estämään päätökset, jotka julkisten hankintojen ja eturistiriitojen osalta ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia, ja torjumaan näin riittävästi korruptioriskejä.

- (21) Asianmukaisilla toimenpiteillä olisi ensisijaisesti suojattava vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelmia, jotka odotetaan toteuttavan pääasiassa julkisten hankintojen kautta samalla tavalla kuin Unkari toteutti vastaavat ohjelmat vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa. Nämä ohjelmat ovat Ympäristöä ja energiatehokkuutta koskeva toimenpideohjelma plus, Yhdennetty liikenteen toimenpideohjelma plus sekä Alueellisen ja asutuksen kehittämisen toimenpideohjelma plus, jäljempänä ’asianomaiset ohjelmat’. Julkisten hankintojen kautta toteutettava osuus asianomaisista ohjelmista on arviolta 85–90 prosenttia.
- (22) Asianmukaisten toimenpiteiden olisi koskettava myös suoraan tai välillisesti hallinnoitavien unionin ohjelmien puitteissa toteutettavia toimia, joissa edunsaajina tai varoja hoitavina yhteisöinä voi olla yleishyödyllisiä säätiöitä ja niiden ylläpitämiä yhteisöjä, jotka katsotaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan b alakohdassa ja 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuiksi valtiollisiksi elimiksi. Kun on kyse havaituista yleishyödyllisiin säätiöihin liittyvistä rikkomisista, asianmukaisen toimenpiteen olisi kohdistuttava kaikkiin suoraan ja välillisesti hallinnoitaviin unionin ohjelmiin.
- (23) Sovellettavien toimenpiteiden asianmukainen taso olisi asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 5 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen oikeasuhteisuutta koskevien vaatimusten mukaisesti määritettävä prosenttiosuutena, joka kuvaa unionin talousarvioon kohdistuvaa uhkaa.

- (24) Kun otetaan huomioon julkisissa hankinnoissa havaittujen järjestelmällisten rikkomisten vakavuus, toistuvuus ja kesto, unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon kohdistuvaa taloudellista uhkaa voidaan pitää hyvin huomattavana, minkä vuoksi se oikeuttaa toimenpiteet, joilla on erittäin suuri taloudellinen vaikutus.
- (25) Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti asianmukaisista toimenpiteistä päätettäessä otetaan huomioon saadut tiedot ja asianomaisen jäsenvaltion mahdollisesti esittämät huomautukset sekä ehdotettujen korjaavien toimenpiteiden riittävyys. Sen vuoksi arvioinnissa olisi otettava huomioon Unkarin ehdottamat korjaavat toimenpiteet.
- (26) Unkari esitti toisessa vastauksessaan 17 korjaavaa toimenpidettä, ja niitä koskevia sitoumuksia täydennettiin kirjeessä, joka toimitettiin komissiolle 13 päivänä syyskuuta 2022. Unkarin mukaan kyseiset toimenpiteet ratkaisisivat kaikki komission ilmoituksessa esitetyt ongelmat. Ehdotetut korjaavat toimenpiteet ovat seuraavat:
- a) unionin varojen hoitamista koskevien laittomuuksien ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen tehostaminen vasta perustetun integriteettiviranomaisen avulla;
 - b) korruptiontorjuntatyöryhmä;

- c) korruptiontorjuntakehyksen lujittaminen;
- d) läpinäkyvyyden varmistaminen yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätiöiden käyttäessä unionin tukea;
- e) erityisen menettelyn käyttöönotto julkisen vallan käyttöön tai julkisen omaisuuden hoitoon liittyviä rikoksia varten;
- f) tarkastus- ja valvontamekanismien lujittaminen unionin tuen moitteettoman käytön varmistamiseksi;
- g) sellaisten unionin varoista rahoitettujen tarjousmenettelyjen osuuden pienentäminen, joissa saadaan vain yksi tarjous;
- h) sellaisten kansallisesta talousarviosta rahoitettujen tarjousmenettelyjen osuuden pienentäminen, joissa saadaan vain yksi tarjous;
- i) yhden tarjouksen perusteella tehtyjä sopimuksia koskevan raportointivälineen kehittäminen sellaisten julkisten hankintamenettelyjen seuraamiseksi, joihin liittyy vain yksi tarjous, ja niistä raportoimiseksi;
- j) sähköisen julkisten hankintojen järjestelmän kehittäminen läpinäkyvyyden lisäämiseksi;
- k) tuloksellisuuden mittauskehyksen kehittäminen julkisten hankintojen tehokkuuden ja kustannustehokkuuden arvioimiseksi;

- l) toimintasuunnitelman hyväksyminen kilpailun lisäämiseksi julkisissa hankinnoissa;
 - m) koulutuksen tarjoaminen mikroyrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille julkisia hankintoja koskevista käytännöistä;
 - n) tukijärjestelmän perustaminen mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten julkisiin hankintoihin osallistumiseen liittyvien kustannusten korvaamiseksi;
 - o) komission ARACHNE-riskienpisteytysvälineen soveltaminen;
 - p) OLAFin kanssa tehtävän yhteistyön lujittaminen; ja
 - q) sellaisen säädöksen hyväksyminen, jolla varmistetaan julkisten menojen suurempi läpinäkyvyys.
- (27) Korjaavista toimenpiteistä kolmessatoista asetettiin täytäntöönpanon avainvaiheet, jotka oli määrä toteuttaa 19 päivään marraskuuta 2022 mennessä. Unkari sitoutui ilmoittamaan komissiolle 19 päivään marraskuuta 2022 mennessä ja sen jälkeen kolmen kuukauden välein korjaavien toimenpiteiden, mukaan lukien 13 päivänä syyskuuta 2022 päivätyyn kirjeeseen sisältyvät lisäsitoumukset, täytäntöönpanosta. Neljän korjaavan toimenpiteen eli toimenpiteiden h ja l–n osalta komissio ilmoitti, ettei täytäntöönpanon avainvaiheita panna täytäntöön välittömästi, koska ne edellyttävät pidempää täytäntöönpanokautta, ja että se seuraa niiden täytäntöönpanoa osana kaikkien korjaavien toimenpiteiden osalta suorittamaansa seuranta neljännesvuosittaisen raportoinnin, johon Unkari sitoutui 19 päivänä marraskuuta 2022 päivätyssä kirjeessään, pohjalta 31 päivään joulukuuta 2028 saakka.

- (28) Yleisesti ottaen Unkari sitoutui toteuttamaan toisessa vastauksessaan ehdottamansa korjaavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on ratkaista ehdoista ilmoituksessa esitetyt ongelmat, sekä pitämään toimenpiteet ja niihin liittyvän lainsäädännön voimassa ilman aikarajaa ja panemaan lainsäädännössä vahvistetut säännöt asianmukaisesti täytäntöön.
- (29) Komission ehdotuksen mukana olevissa perusteluissa selvennetyn mukaisesti komissio katsoi, että ehdotetuilla korjaavilla toimenpiteillä voitaisiin yhdessä tarkasteltuina periaatteessa ratkaista ongelmat, jotka koskevat systeemisiä sääntöjenvastaisuuksia, puutteita ja heikkouksia julkisissa hankinnoissa, poistaa eturistiriitoihin liittyvät riskit ja puuttua yleishyödyllisiä säätiöitä koskeviin huolenaiheisiin sekä tutkintaa, syytteenpanoa ja korruptiontorjuntakehystä koskeviin lisäperusteisiin, edellyttäen, että kaikki toimenpiteet toteutetaan asianmukaisesti ja tuloksellisesti.

- (30) Komissio kuitenkin myös lisäsi, että ehdotettujen korjaavien toimenpiteiden osalta on vielä vahvistettava yksityiskohtaiset täytäntöönpanosäännöt erityisesti siltä osin, miten toimenpiteiden keskeiset osatekijät otetaan huomioon varsinaisissa säädösteksteissä, jotka on tarkoitus hyväksyä korjaavien toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi. Kun otetaan huomioon, että monet Unkarissa havaituista ongelmista eivät liity ainoastaan oikeudellisen kehityksen muutoksiin vaan näkyvämmiin käytännön muutosten konkreettiseen täytäntöönpanoon, joka edellyttää pidempiä määraaikoja konkreettisten tulosten aikaansaamiseksi, odottaessa ainakin joidenkin Unkarin toisessa vastauksessaan toimittamassa korjaavien toimenpiteiden aikataulussa esitettyjen korjaavien toimenpiteiden keskeisten osien täytäntöönpanoa, unionin talousarvioon kohdistui komission ehdotuksen tekohetkellä riski. Ennen sellaisten keskeisten säädöstekstien voimaantuloa, joilla monet ehdotetuista korjaavista toimenpiteistä pantaisiin täytäntöön, ja ottaen huomioon komission ehdotuksen mukana olevissa perusteluissa esitetty arviointi sekä se mahdollisuus, että toimenpiteitä ei välttämättä panna asianmukaisesti täytäntöön tai että toimenpiteiden yksityiskohdat heikentävät niiden tuloksellisuutta, komissio arvion mukaan unionin talousarvioon kohdistuva riskitaso on 65 prosenttia asianomaisesta ohjelmasta eli 5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin arvioitu riski siinä tapauksessa, että korjaavia toimenpiteitä ei toteuteta. Sen vuoksi ehdotettiin, että neuvosto hyväksyisi asianmukaisia toimenpiteitä asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 9 kohdan nojalla.

- (31) Kun otetaan huomioon se, että Unkari oli sitoutunut toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi yksityiskohtaisen aikataulun mukaisesti ja että komissio katsoi, että ehdotetuilla korjaavilla toimenpiteillä, jos ne täsmennetään asianmukaisesti ja pannaan täytäntöön kyseisen yksityiskohtaisen aikataulun mukaisesti, voitaisiin yhdessä tarkasteltuina periaatteessa ratkaista ongelmat, neuvosto päätti 13 päivänä lokakuuta 2022 Unkarin pyynnön perusteella, että asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 10 kohdan mukaisia poikkeuksellisia olosuhteita ilmeni riittävästi siihen, että täytäntöönpanopäätöksen hyväksymisen määräaika voitaisiin pidentää vielä kahdella kuukaudella, jotta komissiolla ja neuvostolla on riittävästi aikaa arvioida korjaavien toimenpiteiden hyväksymistä ja tehokasta täytäntöönpanoa, koska toimenpiteitä on useita ja ne ovat teknisesti monimutkaisia.
- (32) Noudattaakseen täytäntöönpanon avainvaiheissa asetettuja määräaikoja Unkari hyväksyi useita säädöksiä syyskuun 2022 lopun ja lokakuun alun välisenä aikana. Unkarin viranomaisten ja komission yksiköiden välisiä tiiviitä keskusteluja oli tarpeen jatkaa, jotta voitaisiin varmistaa, että kyseiset säädökset olisivat kaikilta osin linjassa korjaavien toimenpiteiden kanssa ja tehokkaita. Näiden keskustelujen tuloksena Unkarin hallitus toimitti maan parlamentille 15 päivänä marraskuuta 2022 niin sanotun palvelupaketin, joka sisälsi useita ehdotuksia tarkistuksiksi säädösteksteihin, jotka oli hyväksytty syyskuun 2022 lopussa ja lokakuun alussa.

Palvelupaketti koostuu kahdesta lakiesityksestä, joista toinen (T/2033) oli määrä hyväksyä tavanomaisella menettelyllä, jossa käytiin lopullinen äänestys 22 päivänä marraskuuta 2022, ja toinen (T/2032) keskeisiin lakeihin sovellettavalla menettelyllä (joka edellyttää kahden kolmasosan määräenemmistöä), jossa käytiin lopullinen äänestys 7 päivänä joulukuuta 2022. Maan parlamentti hyväksyi molemmat lait. Unkari ilmoitti komissiolle 19 päivänä marraskuuta, 26 päivänä marraskuuta, 6 päivänä joulukuuta ja 7 päivänä joulukuuta 2022 toimitetuilla kirjeillä toimista, joita on toteutettu aiemmin tehtyjen sitoumusten täytäntöönpanemiseksi.

- (33) Komissio julkaisi 30 päivänä marraskuuta 2022 tiedonannon Unkarin ilmoittamista korjaavista toimenpiteistä ja antoi neuvostolle arvion niiden korjaavien toimenpiteiden riittävydestä, jotka Unkari on toteuttanut 19 päivästä marraskuuta 2022 alkaen. Komissio antoi neuvoston 6 päivänä joulukuuta 2022 tekemän pyynnön perusteella 9 päivänä joulukuuta 2022 ajantasaisen arvion lisätoimenpiteistä, jotka Unkari on toteuttanut 7 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Komission 30 päivänä marraskuuta 2022 antama tiedonanto ja 9 päivänä joulukuuta 2022 annettu ajantasainen arvio yhdessä komission ehdotuksen mukana olevien perusteluiden kanssa muodostavat perustan neuvoston keskusteluille.

- a) **Unionin varojen hoitamista koskevien laittomuuksien ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen tehostaminen vasta perustetun integriteettiviranomaisen avulla**
- (34) Unkari sitoutui perustamaan uuden integriteettiviranomaisen, jonka tavoitteena on tehostaa unionin rahoitustuen täytäntöönpanoon liittyvien petosten, eturistiriitojen ja korruption sekä muiden laittomuuksien ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista. Integriteettiviranomainen on Unkarin kontekstissa uusi elin, ja sen perustaminen on horisontaalinen toimenpide, jolla pyritään korjaamaan julkisten hankintojen alalla tapahtuvat oikeusvaltion periaatteiden järjestelmälliset rikkomiset, joilla on vaikutusta unionin taloudellisiin etuihin. Se on näin ollen yksi keskeisistä korjaavista toimenpiteistä, joita Unkari ehdottaa komission esittämien huolenaiheiden ratkaisemiseksi.

- (35) Unkari sisällytti ehdotettuun korjaavaan toimenpiteeseen useita seikkoja, joita koskeva arvio oli myönteinen komission ehdotuksen tekohetkellä; näitä olivat etenkin seuraavat: i) uuden integriteettiviranomaisen tarkoitus ja tavoitteet; ii) sen toimeksiannon laajuus ja laaja-alaiset valtuudet, mukaan lukien valtuudet määrätä hankintaviranomaiset keskeyttämään tarjouskilpailut, valtuudet pyytää hallinnollisia tutkintaelimiä suorittamaan tutkimuksia ja valtuudet suositella tiettyjen talouden toimijoiden sulkemista unionin rahoituksen ulkopuolelle; oikeus pyytää kaikkien sellaisten julkisia hankintamenettelyjä koskevien viranomaispäätösten oikeudellista valvontaa, joihin liittyy unionin tukea (ja joihin voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa) jne.; iii) säännöt, jotka koskevat integriteettiviranomaisen johtokunnan nimittämistä ja ”valintakelpoisuuskomitean” osallistumista prosessiin. Tavoitteena on varmistaa, että integriteettiviranomainen on täysin riippumaton. Lisäksi Unkari sitoutui siihen, että integriteettiviranomainen tukeutuu tuomioistuimen päätöksissä vahvistettuihin tosiseikkoihin ja voi saattaa asioita tuomioistuimen käsiteltäviksi ja että sen omiin päätöksiin voidaan soveltaa oikeudellista valvontaa.

Tästä syystä Unkari sitoutui myös siihen, että kaikki Unkarin tuomioistuimet, jotka käsittelevät siviili-, hallinto- ja rikosasioita, mukaan lukien unionin taloudellisten etujen suojaamisen kannalta merkitykselliset asiat, noudattavat riippumattomuuden ja puolueettomuuden vaatimuksia ja että ne on perustettu lailla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 19 artiklan 1 kohdan ja asiaa koskevan unionin säännösten mukaisesti. Unkari sitoutui myös toteuttamaan täytäntöönpanon avainvaiheet integriteettiviranomaisen perustamiseksi 19 päivään marraskuuta 2022 mennessä. Sen jälkeen kun komission ehdotus oli toimitettu, Unkari hyväksyi 4 päivänä lokakuuta 2022 lain integriteettiviranomaisen perustamisesta (Euroopan unionin talousarviovarojen käytön valvonnasta vuonna 2022 annettu laki XXVII, jäljempänä 'integriteettiviranomaista koskeva laki'), joka tuli voimaan 11 päivänä lokakuuta 2022. Integriteettiviranomaista koskevaan lakiin tehtiin lisämuutoksia osana kahta lakiehdotusta, jotka muodostavat niin sanotun palvelupaketin, joka toimitettiin maan parlamentille 15 päivänä marraskuuta 2022 ja josta äänestettiin 22 päivänä marraskuuta 2022 ja 7 päivänä joulukuuta 2022. Kuten korjaavassa toimenpiteessä edellytetään, Unkari kuuli Euroopan neuvostoa ja OECD:tä integriteettiviranomaista koskevan lain hyväksymiseen tähtäävässä prosessissa ja otti tietyt suositukset huomioon. Unkarin viranomaiset käynnistivät 23 päivänä syyskuuta 2022 lainsäädäntömenettelyjen rinnalla menettelyn valintakelpoisuuskomitean valitsemiseksi ja nimittämiseksi ja sen jälkeen 14 päivänä lokakuuta 2022 menettelyn integriteettiviranomaisen johtokunnan jäsenten valitsemiseksi ja nimittämiseksi, ja heidät nimitettiin lopulta 4 päivään marraskuuta 2022 mennessä. Integriteettiviranomainen piti ensimmäisen virallisen kokouksensa 18 päivänä marraskuuta 2022.

- (36) Kuten komissio kuitenkin totesi 30 päivänä marraskuuta 2022 antamassaan tiedonannossa ja vahvisti 9 päivänä joulukuuta 2022 perusteellisen arvioinnin jälkeen, integriteettiviranomaista koskeva sääntelykehys, sellaisena kuin siitä säädetään integriteettiviranomaista koskevassa laissa, ei täytä korjaavassa toimenpiteessä annettuja tiettyjä sitoumuksia, minkä vuoksi sitä ei voida pitää asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaisesti täysin tehokkaana ja riittävänä. Korjaavan toimenpiteen heikkoudet, riskit ja puutteet, jotka heikentävät integriteettiviranomaisen tehokkuutta ja riippumattomuutta sekä sen kykyä käsitellä komission havaintoja, ovat erityisesti seuraavat: i) sellaisen selkeän säännön puuttuminen, jonka mukaan integriteettiviranomainen säilyttää toimivaltansa sen jälkeen, kun joltain hankkeelta on poistettu unionin rahoitus; ii) heikkoudet niihin hankintaviranomaisten päätöksiin kohdistuvan oikeudellisen valvonnan järjestelmässä, jotka eivät noudata integriteettiviranomaisen suosituksia; iii) irtisanomismenettelyn heikkoudet; iv) integriteettiviranomaisen suorat valtuudet verrattuna sen valvontavaltuuksiin eri ilmoittajaryhmien osalta ja se, että integriteettiviranomaiselle ei ole siirretty toimivaltaa tarkastaa hallituksen jäsenten varallisuusilmoituksia; v) soveltamisalan rajallisuus siltä osin, että integriteettiviranomaisella ei ole valtuuksia tarkastaa kaikkien suuririskisten virkamiesten varallisuusilmoituksia. Neuvosto katsoo näistä syistä, joita käsitellään tarkemmin komission tiedonannossa, että havaitut heikkoudet ja erityisesti integriteettiviranomaisen toimivaltaa rajoittavat heikkoudet ovat niin vakavia, että ne heikentävät vakavasti integriteettiviranomaisen valmiuksia korjata julkisia hankintoja koskevat oikeusvaltion periaatteiden järjestelmälliset rikkomiset, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja.

b) **Korruptiontorjuntatyöryhmä**

- (37) Unkari sitoutui perustamaan korruptiontorjuntatyöryhmän, jonka tehtävänä on muun muassa tarkastella nykyisiä korruptiontorjuntatoimenpiteitä ja laatia ehdotuksia korruption ehkäisemisen, paljastamisen, tutkinnan, syytteeseenpanon ja seuraamusten määräämisen parantamiseksi. Yksi korjaavan toimenpiteen keskeinen osatekijä koski korruption torjunnan alalla toimivien valtiosta riippumattomien toimijoiden täysimittaista, jäsenneltyä ja tehokasta osallistumista hallituksen edustajien rinnalla. Lisäksi Unkari sitoutui lainsäädäntöluonnosta valmistellessaan kuulemaan laajasti kansallisia ja kansainvälisiä sidosryhmiä, myös komissiota. Unkari sitoutui toteuttamaan täytäntöönpanon avainvaiheet laatiakseen sääntelykehysten uutta korruptiontorjuntatyöryhmää varten 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä. Korjaavan toimenpiteen mukaisesti integriteetiviranomaista koskevan lain asianmukaisissa säännöksissä säädetään, että uuden korruptiontorjuntatyöryhmän jäsenistä 50 prosentin on edustettava valtiosta riippumattomia toimijoita ja heidät on valittava avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä valintaprosessilla, jossa noudatetaan objektiivisia asiantuntemukseen ja ansioihin perustuvia kriteerejä. Komission ehdotuksen toimittamisen jälkeen Unkari kuuli OECD:tä ja Euroopan neuvostoa ja sääti uuden korruptiontorjuntatyöryhmän perustamisesta integriteetiviranomaista koskevassa laissa. Uusi korruptiontorjuntatyöryhmä perustettiin lopulta 1 päivänä joulukuuta 2022.

- (38) Tämän kehityksen pohjalta ja komission arvion perusteella neuvosto katsoo, että Unkari on toteuttanut asiaankuuluvat täytäntöönpanon avainvaiheet ja että integriteettiviranomaista koskevaan lakiin sisältyvä sääntelykehys uutta korruptiontorjuntatyöryhmää varten täyttää korjaavassa toimenpiteessä annetut sitoumukset.

c) Korruptiontorjuntakehyksen lujittaminen

- (39) Unkari sitoutui hyväksymään viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022 petostentorjunta- ja korruptiontorjuntastrategiat, joissa määritellään unionin rahoitustuen täytäntöönpanoon osallistuville yhteisöille kuuluvat petosten, eturistiriitojen ja korruption ehkäisemiseen, havaitsemiseen ja korjaamiseen liittyvät tehtävät. Unkari sitoutui lisäksi laajentamaan varallisuusilmoitusten henkilöllistä ja aineellista soveltamisalaa 1 päivästä marraskuuta 2022 alkaen. Tämä korjaava toimenpide on luonteeltaan horisontaalinen ja systeeminen korruption torjumiseksi ja poliittisen avoimuuden varmistamiseksi. Se on näin ollen yksi keskeisistä Unkarin ehdottamista korjaavista toimenpiteistä.

- (40) Komission edotuksen toimittamisen jälkeen Unkari toteutti useita toimia tämän korjaavan toimenpiteen täytäntöönpanon avainvaiheiden toteuttamiseksi. Unkari hyväksyi 30 päivänä syyskuuta 2022 petostentorjunta- ja korruptiontorjuntastrategian ohjelmakaudelle 2021–2027 ja elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa varten (hallituksen päätös 1470/2022). Strategiaa muutettiin myöhemmin, ja uusi versio hyväksyttiin ja julkaistiin 15 päivänä marraskuuta 2022 (hallituksen päätös 1540/2022). Parlamentti hyväksyi 25 päivänä lokakuuta 2022 varallisuusilmoituksia koskevan lain (vuoden 2022 laki XXXI), joka tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 2022 tietyin poikkeuksin. Unkari toimitti 15 päivänä marraskuuta 2022 maan parlamentille muutosesityksen varallisuusilmoituksia koskevasta laista osana 7 päivänä joulukuuta hyväksyttyä palvelupakettia.

- (41) Petostentorjunta- ja korruptiontorjuntastrategioiden osalta komissio totesi 30 päivänä marraskuuta 2022 antamassaan tiedonannossa, että vaikka Unkari ei saavuttanut sovittua määräaikaa, mikä johtui muutosten hyväksymisestä, Unkari kuitenkin täytti korjaavassa toimenpiteessä annetut sitoumukset. Varallisuusilmoitusten osalta komissio totesi, että korjaavan toimenpiteen mukaisesti varallisuusilmoituksia koskevassa laissa laajennetaan varallisuusilmoitusten henkilöllinen soveltamisala kattamaan henkilöt, jotka on valittu johtavaan poliittiseen tehtävään, parlamentin jäsenet sekä heidän samassa taloudessa asuvat sukulaisensa. Lailla laajennetaan myös varallisuusilmoitusten aineellinen soveltamisala kattamaan kaikki merkitykselliset varat. Komission arvion perusteella Unkarin käyttöön ottamassa varallisuusilmoituksia koskevassa sääntelykehyksessä on kuitenkin edelleen merkittäviä heikkouksia, riskejä ja puutteita ja erityisesti i) epäselvyyttä ja puutetta oikeusvarmuudesta kiinteistöomistusten julkistamisvelvoitteiden osalta, mukaan lukien Unkarin lainkäyttövallan ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt; ii) epäselvyyttä tiettyjen johtavassa asemassa olevien henkilöiden, virkamiesten ja parlamentin jäsenten sekä heidän samassa taloudessa asuvien puolisoitensa tai avopuolisoidensa ja lastensa varallisuutta, tuloja ja taloudellisia intressejä koskevan ilmoituksen henkilöllisestä, aineellisesta ja ajallisesta soveltamisalasta; iii) varallisuusilmoituksia koskevaan lakiin ei ole sisällytetty nimenomaista viittausta sellaisen järjestelmän perustamiseen, jossa sähköisessä muodossa toimitettavat varallisuusilmoitukset tallennetaan julkiseen tietokantaan, josta niitä voi hakea maksutta ja ilman rekisteröitymistä. Neuvosto katsoo näistä syistä, joita käsitellään tarkemmin komission tiedonannossa, että havaitut heikkoudet luovat mahdollisia porsaanreikiä lainsäädäntöön ja siten heikentävät korjaavan toimenpiteen tehokkuutta.

d) Läpinäkyvyyden varmistaminen yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätöiden käyttäessä unionin tukea

- (42) Unkari sitoutui varmistamaan läpinäkyvyyden yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätöiden käyttäessä unionin tukea muuttamalla asiaankuuluvaa sääntelykehystä 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä. Komission ehdotuksen toimitamisen jälkeen maan parlamentti hyväksyi säädöksen, jolla muutettiin tiettyjä lakeja, jotka koskevat julkista tehtävää hoitavia yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätöitä, kansallista vero- ja tullihallintoa sekä Euroopan unionin talousarviovarojen käytön valvontaan liittyviä Euroopan petostentorjuntaviraston tarkastuksia (laki XXIX, 2022), ja joka tuli voimaan 13 päivänä lokakuuta 2022.

- (43) Korjaavan toimenpiteen mukaisesti vuonna 2022 annetulla lailla XXIX tehtiin muutoksia, joilla laajennettiin julkisia hankintoja ja eturistiriitoja koskevien sääntöjen soveltamisalaa niin, että ne kattavat myös julkista tehtävää hoitavat yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätiöt. Sääntelykehys ei kuitenkaan edelleenkään estä korkean tason virkamiehiä, kuten maan parlamentin ja Unkarin riippumattomien elinten poliittisissa johtotehtävissä toimivia henkilöitä, toimimasta yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätiöiden johtokuntien jäseninä, vaikka komissio on toistuvasti pyytänyt estämään sen. Lisäksi Unkari salli 1 päivästä marraskuuta 2022 alkaen uudelleen sen, että poliittisissa johtotehtävissä toimivat henkilöt voivat (yleistä kieltoa koskevalla poikkeuksella) tehdä myös muuta palkallista työtä, mukaan lukien olla jäsenenä yleisen edun mukaisten varojen hallintasäätiöiden johtokunnissa. Neuvosto katsoo näistä syistä, jotka esitellään tarkemmin komission tiedonannossa, että sääntelykehyksen heikkoudet yhdessä uuden lainsäädäntökehityksen kanssa pahentavat mahdollista eturistiriitaa, joka korjaavalla toimenpiteellä oli tarkoitus ratkaista, tehden näin toimenpiteestä riittämättömän komission alun perin esittämien huolenaiheiden ratkaisemiseksi.

e) Erityisen menettelyn käyttöönotto julkisen vallan käyttöön tai julkisen omaisuuden hoitoon liittyviä rikoksia varten

- (44) Unkari sitoutui ottamaan käyttöön oikeudellista valvontaa koskevan uuden menettelyn, joka koskee julkisen vallan käyttöön tai julkisen omaisuuden hallinnointiin liittyviä rikoksia. Korvaavan toimenpiteen mukaisesti uudessa menettelyssä on säädettävä syyttäjän tai tutkintaviranomaisen tekemän, rikosilmoituksen tutkimatta jättämistä tai rikosoikeudellisen menettelyn lopettamista (eli rikostutkinnan lopettamista ilman syytettä) koskevan päätöksen oikeudellisesta valvonnasta, joka koskee korruptiota tai korruptioon liittyviä käytäntöjä. Uudessa menettelyssä tutkintatuomarille on annettava toimivalta määrätä, että rikosoikeudellinen menettely on aloitettava tai että sitä on jatkettava. Kaikki luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, viranomaisia lukuun ottamatta, voivat tehdä menettelyn nojalla esityksiä, mikä voisi myös johtaa mahdollisuuteen nostaa syyte tuomioistuimessa. Tämä korjaava toimenpide on horisontaalinen toimenpide, jolla pyritään korjaamaan syytetoimien tehokkuuteen liittyvät rakenteelliset ongelmat Unkarissa ja varmistamaan, että unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi toteutetaan tehokkaita ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä SEUT 325 artiklan mukaisesti. Se on näin ollen yksi keskeisistä korjaavista toimenpiteistä, joita Unkari ehdotti komission esittämien huolenaiheiden ratkaisemiseksi.

- (45) Unkari sisällytti ehdotettuun korjaavaan toimenpiteeseen useita seikkoja, joita koskeva arvio oli myönteinen komission ehdotuksen tekohetkellä, kuten oikeushenkilöiden mahdollisuus aloittaa oikeudellinen valvontamenettely, rikoksesta ilmoittavalle henkilölle taattu etuoikeutettu menettelyllinen asema, viittaus siihen, että yksinomainen toimivalta käsitellä asiat uudessa menettelyssä annetaan siihen erikoistuneelle tuomioistuimelle (Budan alemman oikeusasteen tuomioistuin), viittaus siihen, että kaikki uuteen menettelyyn osallistuvat tuomioistuimet ja tutkintatuomarit noudattavat SEU 19 artiklan 1 kohtaa ja asiaa koskevaa unionin säännöstöä, ja menettelyn yleinen kohtuullinen aikataulu. Unkari sitoutui myös toteuttamaan täytäntöönpanon avainvaiheet rikosprosessilakiin ja siihen liittyviin täytäntöönpanoasetuksiin tarvittavien muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi 15 päivään marraskuuta 2022 mennessä. Sen jälkeen kun komission ehdotus oli toimitettu, maan parlamentti hyväksyi 3 päivänä lokakuuta 2022 lain rikosprosessilaista vuonna 2017 annetun lain XC muuttamisesta, jäljempänä 'oikeudellista valvontaa koskeva laki', joka tuli voimaan 15 päivänä marraskuuta 2022, jota muutettiin jälleen komission kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen ja jonka tarkistettu versio hyväksyttiin 22 päivänä marraskuuta 2022. Unkari pani vireille lain ennakoarvioinnin perustuslakituomioistuimessa, joka katsoi oikeudellista valvontaa koskevan lain olevan Unkarin perustuslaissa säädetyn syytetoimien yksinoikeutta koskevan periaatteen mukainen. Unkari toimitti lopulta komissiolle asetuseronnokset, joissa vahvistetaan oikeudellista valvontaa koskevan uuden menettelyn soveltamisen edellyttämät täytäntöönpanoasetukset, ja sitoutui hyväksymään ne viipymättä sen varmistamiseksi, että ne tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

- (46) Oikeudellista valvontaa koskevalla lailla pannaan täytäntöön useita korjaavissa toimenpiteissä ehdotettuja sitoumuksia tekemällä rikosprosessilakiin asiaa koskevia muutoksia. Komissio on myös suhtautunut myönteisesti Unkarin toteuttamiin lisätoimiin oikeudellista valvontaa koskevan lain muutoksen puitteissa, kuten integriteettiviranomaisen valtuus esittää tarkistusta tai uudelleentarkistusta sekä oikeuden poistaminen yleiseltä syyttäjältä esittää ylimääräisiä muutoksenhakekeinoja päätöksiä vastaan. Kuten komission arvio osoittaa, oikeudellista valvontaa koskevan lain erityisissä säännöksissä säädetään kuitenkin menettelyä koskevasta harkintavallasta, jota voitaisiin käyttää valitus- tai syyte-esityksen käsittelyn lopputulokseen vaikuttamiseksi, mikä vaarantaa korjaavan toimenpiteen tehokkuuden ja yleisen riittävyyden. Erityisesti i) sovellettavissa säännöissä ei täsmennetä selkeästi, mitä oikeudellisia seurauksia syyttäjälle aiheutuu tuomioistuimen päätöksestä, jolla syyttäjän ratkaisu kumotaan valitusesityksen perusteella. Koska ei ole takeita siitä, että oikeudellista valvontaa koskevat päätökset johtaisivat asianmukaisiin syytetoimiin, syyttäjälle annettu harkintavalta heikentää vakavasti korjaavan toimenpiteen tehokkuutta ja siten sen riittävyyttä. Lisäksi ii) tapauksissa, joissa syytemenettely voidaan aloittaa, oikeudellista valvontaa koskevassa laissa edellytetään, että asiaa käsittelevä tuomioistuin tutkii syyte-esityksen perusteet suljetuin ovin ja kuulematta todisteita, mikä tulee uudessa menettelyssä käyttöön otetun mahdollisia perusteita koskevan alustavan tutkinnan lisäksi.

Komission arvioinnin ja siinä esitettyjen perustelujen perusteella tällainen syyte-esityksen perusteiden tutkiminen asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa tarkoittaa asiasisällön etukäteistutkintaa, jossa vaarana on asiakysymykseen perustuvan ratkaisun ennakoiminen tai sen estäminen ilman mahdollisuutta etsiä ja kuulla todisteita asiassa. Tämä on tarpeeton vaihe, joka heikentää korjaavan toimenpiteen tehokkuutta. Oikeudellista valvontaa koskevassa laissa ei myöskään täsmennetä uusien sääntöjen soveltamisaikaa, eikä siinä etenäkään täsmennetä, että uutta menettelyä sovelletaan myös ennen 1 päivää tammikuuta 2023 tehtyihin (muihin kuin vanhentuneisiin) rikoksiin. Neuvosto katsoo näistä syistä ja komission tiedonannossa esiin tuoduista syistä, että havaitut heikkoudet ovat niin vakavia, että ne vaarantavat vakavasti korjaavien toimenpiteiden riittävyyden, jotta voitaisiin puuttua julkisen omaisuuden alalla tehtyjen rikosten tehottomaan tutkintaan, syytteenpanoon ja seuraamusten määräämiseen.

f) Tarkastus- ja valvontamekanismien lujittaminen EU:n tuen moitteettoman käytön varmistamiseksi

- (47) Unkari sitoutui lujittamaan tarkastus- ja valvontamekanismeja varmistaakseen unionin tuen moitteettoman käytön sisällyttämällä asiaa koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön säännöksiä, joilla lujitetaan sääntöjä ja menettelyjä, jotta voidaan tuloksellisemmin ehkäistä, havaita ja korjata unionin varojen käyttöön liittyviä eturistiriitoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹ 61 artiklan mukaisesti, mukaan lukien eturistiriitoja koskevien ilmoitusten pätevyyden tosiasiallinen valvontamekanismi. Komission ehdotuksen toimittamisen jälkeen Unkari toteutti useita toimia tämän korjaavan toimenpiteen täytäntöönpanon avainvaiheiden toteuttamiseksi. Maan parlamentti hyväksyi ja muutti edelleen vuonna 2022 annettua lakia XXVIII, jolla perustettiin sisäisen tarkastuksen ja integriteetin osasto pääministerin kansliaan antaakseen sille takeet riippumattomuudesta ja tehokkuudesta. Palvelupakettiin sisältyi myös laki, jolla muutettiin EU-varojen hallinnoinnista vastaava pääosastoa (EUTAF) koskevaa sääntelykehystä. Unkari hyväksyi lisäksi hallituksen asetuksen 373/2022, muutosasetuksen 374/2022 sekä hallituksen asetuksen 463/2022, joilla lujitetaan sääntöjä ja menettelyjä eturistiriitojen tosiasialliseksi ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi. Neuvosto katsoo komission 30 päivänä marraskuuta 2022 antaman tiedoksiannon ja siinä esitettyjen perustelujen perusteella, että Unkari on toteuttanut täytäntöönpanon avainvaiheet ja että asianomaiset säädökset täyttävät korjaavassa toimenpiteessä annetut sitoumukset.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

g) Sellaisten unionin varoista rahoitettujen tarjousmenettelyjen osuuden pienentäminen, joissa saadaan vain yksi tarjous

(48) Unkari sitoutui 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä supistamaan kansallisesta talousarviosta rahoitettujen ja vuonna 2022 päätettyjen, yhden ainoan tarjouksen perusteella tehtyjen hankintasopimusten osuuden asteittain alle 15 prosenttiin, sisämarkkinoiden tulostaulun menetelmän mukaisesti laskettuna. Tämän toimenpiteen täytäntöönpanon avainvaihe oli EUTAF:n tekemä ensimmäinen tarkastus, joka koski sisämarkkinoiden tulostaulun menetelmien noudattamista ja joka oli tehtävä 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä. Unkari toimitti kertomuksen 7 päivänä lokakuuta 2022 ja komission huomautusten perusteella tarkistetun lopullisen version 3 päivänä marraskuuta 2022. Tarkastuksessa todettiin, että käytetty menetelmä oli asianmukainen ja sisämarkkinoiden tulostaulussa käytetyn menetelmän mukainen, lukuun ottamatta yhtä poikkeusta, josta EUTAF on antanut suosituksen. Neuvosto katsoo komission 30 päivänä marraskuuta 2022 tekemän arvioinnin ja siinä esitettyjen perustelujen perusteella, että Unkari on toteuttanut korjaavan toimenpiteen edellyttämän täytäntöönpanon avainvaiheen.

- i) **Yhden tarjouksen perusteella tehtyjä sopimuksia koskevan raportointivälineen kehittäminen sellaisten julkisten hankintojen seuraamiseksi, joihin liittyy vain yksi tarjous, ja niistä raportoimiseksi**
- (49) Unkari sitoutui kehittämään 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä uuden seuranta- ja raportointivälineen, jolla mitataan yhden tarjouksen perusteella tehtyjen sopimusten osuutta hankintamenettelyissä, jotka rahoitetaan joko kansallisilla varoilla tai unionin tuella tai molemmilla. Komission ehdotuksen toimittamisen jälkeen Unkari toteutti useita toimia kyseisen korjaavan toimenpiteen täytäntöönpanon avainvaiheiden toteuttamiseksi. Unkari on erityisesti kehittänyt uuden seuranta- ja raportointivälineen, joka todettiin tarkastuksessa toimintavalmiiksi ja toimivaksi välineeksi, jolla voidaan seurata yhden tarjouksen perusteella tehtyjen sopimusten osuutta. Korjaavan toimenpiteen mukaisesti raportointivälinettä kehitetään edelleen niin, että se sisältää maantieteellisiä merkintöjä koskevat tiedot 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Komission 30 päivänä marraskuuta 2022 antaman tiedoksiannon ja siinä esitettyjen perustelujen perusteella neuvosto katsoo, että Unkari on toteuttanut täytäntöönpanon avainvaiheet ja että yhden tarjouksen raportointiväline on kehitetty ja se on toimintavalmis korjaavan toimenpiteen edellyttämällä tavalla.

j) Sähköisen julkisten hankintojen järjestelmän (EPS) kehittäminen läpinäkyvyyden lisäämiseksi

- (50) Lisätäkseen julkisten hankintojen läpinäkyvyyttä Unkari sitoutui luomaan ja julkaisemaan sähköisen julkisten hankintojen järjestelmän verkkosivustolla tietokannan, johon kootaan tiedot kaikista julkisia hankintamenettelyjä koskevista jälki-ilmoituksista jäsennellyssä muodossa, mukaan lukien tiedot, joissa on yrityksen tunnistenumerot ja kunkin yksittäisen yhteenliittymän jäsenen ja alihankkijan nimet. Kyseistä tietokantaa on määrä päivittää säännöllisesti, ja sen on määrä olla maksutta yleisön saatavilla. Komission edotuksen toimittamisen jälkeen Unkari ilmoitti komissiolle, että vaaditut toiminnot sisältävän tietokannan kehittäminen oli saatu päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä. Uuden tietokannan toimintoja koskevan komission arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Unkari on toteuttanut tätä toimenpidettä koskevan täytäntöönpanon avainvaiheen täysin.

k) Tuloksellisuuden mittauskehysten kehittäminen julkisten hankintojen tehokkuuden ja kustannustehokkuuden arvioimiseksi

- (51) Unkari hyväksyi 5 päivänä syyskuuta 2022 hallituksen päätöksen 1425/2022 noudattaakseen sitoumustaan kehittää 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä tuloksellisuuden mittauskehys, jolla arvioidaan julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannustehokkuutta ja jonka on määrä olla toiminnassa 30 päivään marraskuuta 2022 mennessä. Unkari julkaisi 30 päivänä marraskuuta 2022 sähköisen julkisten hankintojen järjestelmän verkkosivustolla asiakirjan, jossa esitetään tuloksellisuuden mittauskehys. Hallituksen päätöksessä 1425/2022 säädettyä kehystä koskevan komission arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Unkari on toteuttanut asiaankuuluvan täytäntöönpanon avainvaiheen ja täyttänyt tätä toimenpidettä koskevat sitoumuksensa.

o) Komission ARACHNE-riskienpisteytysvälineen soveltaminen

- (52) Niiden huolenaiheiden osalta, jotka koskevat Unkarin kykyä parantaa unionin varojen käyttöön liittyvien eturistiriitojen tarkastuksia, Unkari sitoutui soveltamaan menettelyjä, joilla mahdollistetaan komission jäsenvaltioiden käyttöön antaman tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälineen (ARACHNE) kaikkien toimintojen järjestelmällinen ja laajennettu käyttö unionin tuen täytäntöönpanossa kaikilla ohjelmakausilla, jotta eturistiriitoja, petoksia, korruptiota, päällekkäistä rahoitusta ja muita sääntöjenvastaisuuksia voidaan ehkäistä ja havaita tuloksellisesti. Unkarin hallitus antoi 30 päivänä syyskuuta 2022 hallituksen asetuksen 373/2022 ja muutosasetuksen 374/2022, jotka tulivat voimaan samana päivänä ja joiden säännöksillä varmistetaan tiettyjen tietojen säännöllinen toimittaminen ARACHNE-välineeseen. Samana päivänä ensimmäinen tietopaketti myös toimitettiin ARACHNE-välineeseen. Komission arvion mukaan hallituksen asetuksessa 373/2022 ja muutosasetuksessa 374/2022 vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt ARACHNE:n järjestelmälliselle ja tehokkaalle käytölle, ja tällä perusteella neuvosto katsoo, että Unkari on toteuttanut asiaankuuluvan täytäntöönpanon avainvaiheen ja täyttänyt tätä toimenpidettä koskevat sitoumuksensa.

p) OLAFin kanssa tehtävän yhteistyön lujittaminen

- (53) Unkari sitoutui lujittamaan yhteistyötä OLAFin kanssa nimeämällä toimivaltaisen kansallisen viranomaisen avustamaan OLAFia sen tehdessä tarkastuksia paikan päällä Unkarissa silloin kun kyseisten tarkastusten kohteena oleva talouden toimija kieltäytyy yhteistyöstä. Unkari sitoutui myös ottamaan käyttöön varoittavan taloudellisen seuraamuksen, joka määrätään, jos talouden toimija kieltäytyy yhteistyöstä OLAFin kanssa OLAFin paikan päällä suorittamia tarkastuksia ja todentamisia varten. Komission ehdotuksen toimittamisen jälkeen maan parlamentti hyväksyi 4 päivänä lokakuuta 2022 lain XXIX, jolla muutettiin voimassa olevaa lainsäädäntöä siten, että kansallinen vero- ja tullihallinto nimettiin toimivaltaiseksi kansalliseksi viranomaiseksi avustamaan OLAFia ja käyttöön otettiin varoittava taloudellinen seuraamus, joka määrätään, jos talouden toimija kieltäytyy yhteistyöstä OLAFin kanssa. Neuvosto katsoo komission arvion perusteella, että Unkari on toteuttanut asiaankuuluvat täytäntöönpanon avainvaiheet ja täyttänyt tätä toimenpidettä koskevat sitoumuksensa.

q) Sellaisen säädöksen hyväksyminen, jolla varmistetaan julkisten menojen suurempi läpinäkyvyys

- (54) Osana korjaavia toimenpiteitä Unkari sitoutui hyväksymään 31 päivään lokakuuta 2022 mennessä säädöksen, jolla lisätään julkisten menojen läpinäkyvyyttä velvoittamalla kaikki julkiset elimet julkaisemaan keskusrekisterissä ennakoivasti ennalta määritellyt tiedot julkisten varojen käytöstä. Komission ehdotuksen toimittamisen jälkeen maan parlamentti hyväksyi 8 päivänä marraskuuta 2022 lain XL, jota muutettiin 22 päivänä marraskuuta 2022 osana palvelupakettia. Lisämuutos hallinnollisen läpinäkyvyyttä koskevan lisämenettelyn perustamista koskeviin säännöksiin hyväksyttiin 7 päivänä joulukuuta 2022. Komission arvioinnissa todettiin, että Unkari toteutti tarvittavat täytäntöönpanon avainvaiheet, vaikka niiden täytäntöönpano viivästyi. Komission 9 päivänä joulukuuta 2022 päivitetyn arvion perusteella sääntelykehyksessä on kuitenkin edelleen heikkous, joka heikentää sen tehokkuutta, sillä erityisesti kaikkia hankintaviranomaisia ei velvoiteta julkaisemaan tietoja, jos julkisista menoista vastaavasta elimestä, hankintaviranomaisesta tai palveluntarjoajista, tavarantoimittajista ja kapasiteetin tarjoajista ei ole keskusrekisteriin ladattavia vähimmäistietoja.

- (55) Yhteenvetona voidaan todeta, että Unkari toteutti useita toimia komission ehdotuksen mukana olevien perustelujen liitteessä lueteltujen (lainsäädännöllisten ja muiden kuin lainsäädännöllisten) täytäntöönpanon avainvaiheiden toteuttamiseksi, ja monien Unkarin korjaavien toimenpiteiden yhteydessä antamien sitoumusten voidaan katsoa täyttyneen edellä esitetyllä tavalla. Nämä myönteiset arviot eivät vaikuta tulevaan kehitykseen niiden korjaavien toimenpiteiden osalta, jotka on toteutettava käytännössä tai jotka edellyttävät pidempää täytäntöönpanoaikaa Unkarin sitoumusten mukaisesti.
- (56) Useisiin korjaaviin toimenpiteisiin liittyy kuitenkin edelleen merkittäviä heikkouksia, riskejä ja puutteita. Merkittävät heikkoudet heikentävät edelleen vakavasti erityisesti niiden korjaavien toimenpiteiden riittävyyttä, jotka ovat luonteeltaan horisontaalisia, rakenteellisia ja systeemisiä ja jotka ovat keskeisen tärkeitä niiden oikeusvaltion periaatteiden järjestelmällisten rikkomisten korjaamisessa, jotka koskevat julkisia hankintoja, syytetoimien tehokkuutta ja korruption torjuntaa Unkarissa. Nämä heikkoudet vaarantavat näin ollen korjaavien toimenpiteiden tehokkuuden kokonaisuudessaan.

- (57) Kun otetaan huomioon vielä toteuttamatta olevien toimenpiteiden horisontaalinen, rakenteellinen ja systeeminen luonne, se tosiseikka, että Unkari on tyydyttävästi täyttänyt useita muihin erityisiin korjaaviin toimenpiteisiin liittyviä sitoumuksia, ei riitä ratkaisemaan havaittuja oikeusvaltion periaatteiden rikkomisia eikä niitä vaikutuksia, joita näillä rikkomisilla on tai voi olla unionin talousarvion kannalta. Kuten komission 9 päivänä joulukuuta 2022 päivitetystä arviossa todetaan, ainoana poikkeuksena yleisen edun mukaisia varojen hallintasäätiöitä koskeva korjaava toimenpide, korjaavat toimenpiteet on arvioitava kokonaisuudessaan kokonaisvaltaisena pakettina ottaen huomioon niiden yleinen riittävyys tietyn tilanteen päättämiseksi ja perustuen määrällisen arvion ohella myös laadulliseen arvioon.
- (58) Edellä esitetyn arvioinnin perusteella olisi näin ollen pääteltävä, että Unkarin ilmoittamat korjaavat toimenpiteet, sellaisina kuin ne on hyväksytty ja ottaen huomioon niiden yksityiskohdat ja tästä aiheutuva epävarmuus toimenpiteiden käytännön toteuttamisesta, eivät kokonaisuutena tarkasteltuna korjaa oikeusvaltioperiaatteen havaittuja rikkomisia. Koska havaitut vaatimusten noudattamatta jättämiset liittyvät luonteeltaan systeemiin rikkomisiin, ne vaikuttavat merkittävästi unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon ja unionin taloudellisten etujen suojaamiseen riittävän suoralla tavalla.
- (59) Jos neuvosto toteaa, että asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2092 säädetyt edellytykset täyttyvät, se hyväksyy tasoltaan asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että unionin talousarvio on suojattu todellisilta tai mahdollisilta vaikutuksilta, joita oikeusvaltioperiaatteen havaituista rikkomisista aiheutuu.

- (60) Tässä päätöksessä yksilöityjen oikeusvaltion periaatteiden rikkomisten ja niistä unionin talousarvioon heijastuvan merkittävän vaikutuksen vuoksi ja ottaen huomioon, että Unkarin tähän mennessä hyväksymissä korjaavissa toimenpiteissä on merkittäviä heikkouksia, jotka vaarantavat vakavasti niiden riittävyyden kyseisiin rikkomisiin puuttumiseksi, neuvosto katsoo, että tätä kautta unionin talousarvioon kohdistuva uhka on edelleen korkea. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 johdanto-osan 18 kappaleen mukaan olisi asianmukaisesti otettava huomioon se, missä määrin asianomainen jäsenvaltio toimii yhteistyössä, kun määritetään hyväksyttäviä toimenpiteitä. Komissio katsoi aluksi, että kohtuullinen arvio talousarvioon kohdistuvasta uhasta on 65 prosenttia kyseisten ohjelmien varoista. Kun kuitenkin otetaan huomioon niiden korjaavien toimenpiteiden määrä ja merkittävyys, jotka Unkari on toteuttanut tyydyttävästi puuttuakseen havaittuihin oikeusvaltion periaatteiden rikkomisiin, ”kohtuullinen arvio” merkitsisi sitä, että talousarvioon kohdistuva uhka vastaa 55:tä prosenttia kyseessä olevista ohjelmista. Näin ollen 55 prosenttia kyseisten ohjelmien sitoumuksista, kun ne on hyväksytty, olisi keskeytettävä. Tätä tasoa voidaan pitää kohtuullisena arviona unionin talousarvioon oikeusvaltion periaatteiden havaittujen rikkomisten vuoksi kohdistuvista vaikutuksista tai vakavista uhista, kun otetaan huomioon Unkarin yhteistyöaste menettelyn aikana, josta ovat osoituksena toteutetut korjaavat toimenpiteet, ja se on näin ollen oikeassa suhteessa asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2092 säädettyyn unionin talousarvion suojaamista koskevaan tavoitteeseen nähden.

- (61) Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 5 artiklan mukaisia erityyppisiä toimenpiteitä koskevan valinnan osalta neuvosto katsoo, että asianomaisiin ohjelmiin perustuvien talousarviositoumusten, kunhan ne on hyväksytty, keskeyttäminen suojaa unionin talousarviota tehokkaasti ja oikea-aikaisesti estämällä sen, että tässä päätöksessä yksilöidyt oikeusvaltion periaatteiden rikkomiset vaikuttavat asianomaisille ohjelmille osoitettuun talousarvioon. Samalla talousarviositoumusten keskeyttäminen antaa Unkarille yhä mahdollisuuden aloittaa kyseisten ohjelmien toteuttamisen sovellettavien sääntöjen mukaisesti, ja näin ollen säilyttää koheesipolitiikan tavoitteet ja lopullisten tuensaajien aseman. Lisäksi, toisin kuin muut mahdolliset toimenpiteet, talousarviositoumusten keskeyttäminen on väliaikaista ja sillä ei ole asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 7 artiklan 3 kohdan mukaisia lopullisia vaikutuksia. Toimenpide voidaan näin ollen kumota kyseisessä artiklassa mainitun menettelyn nojalla ilman unionin rahoituksen menettämistä edellyttäen, että tilanne saadaan täysin korjattua kahdessa vuodessa. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti valittu toimenpide on näin ollen riittävä unionin talousarvion suojaamiseen ja samalla vähiten rajoittava, kun otetaan huomioon tapauksen olosuhteet.

- (62) Yleishyödyllisiin säätiöihin liittyvistä havaituista rikkomisista voidaan todeta, että edellä selvitettyjä heikkouksia sisältävässä Unkarin sääntelykehyksessä ei ole korjattu eturistiriitojen riskiä, johon korjaavalla toimenpiteellä oli määrä puuttua. Ottaen huomioon korjaavan toimenpiteen riittämättömyys unionin talousarvioon kohdistuu edelleen vakava uhka, joka voidaan parhaiten sulkea pois kieltämällä uusien oikeudellisten sitoumusten tekeminen yleishyödyllisten säätiöiden ja tällaisten säätiöiden ylläpitämien yhteisöjen kanssa kaikkien suoraan tai välillisesti hallinnoitavien ohjelmien puitteissa. Tällainen toimenpide ei vaikuta suoraan ja välillisesti hallinnoitavista unionin ohjelmista yleisesti myönnettäviin määrärahoihin, joita voidaan käyttää vielä muita yhteisöjä varten, ja se on näin ollen riittävä unionin talousarvion suojaamiseksi samalla, kun se on oikeasuhtainen siihen nähden, mikä on välttämätöntä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.
- (63) Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 5 artiklan 2 kohdan nojalla tämä päätös ei vaikuta Unkarin velvollisuuksiin toteuttaa sellaisiin ohjelmiin ja rahastoihin liittyviä toimia, joita tämä päätös koskee, eikä varsinkaan velvollisuuksiin, joita sillä on suhteessa lopullisiin varojen saajiin tai edunsaajiin, mukaan lukien velvollisuus suorittaa maksuja sovellettavien alakohtaisten tai varainhoitoa koskevien sääntöjen nojalla. Unkarin on raportoitava komissiolle näiden velvoitteiden noudattamisesta kolmen kuukauden välein tämän päätöksen hyväksymisestä.
- (64) Unkarin olisi ilmoitettava komissiolle säännöllisesti niiden korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta, joihin se on sitoutunut, ja erityisesti toimenpiteistä, jotka on toteutettava käytännössä tai jotka edellyttävät pidempää täytäntöönpanoaikaa.

- (65) Komission olisi jatkettava Unkarin tilanteen seuraamista ja käytettävä tarvittaessa asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaisia oikeuksiaan. Komission olisi erityisesti arvioitava nopeasti Unkarin ehdottamien korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanossa tapahtuvaa mahdollista kehitystä, jotta neuvostolle voidaan toimittaa viipymättä tarvittavat ehdotukset asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 7 artiklan mukaisten toimenpiteiden lakkauttamiseksi, jos edellytykset niiden toteuttamiseksi eivät enää täyty. Komission olisi pidettävä neuvosto säännöllisesti ajan tasalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 4 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät asianmukaisten toimenpiteiden hyväksymiseksi, jotta unionin talousarviota voidaan suojata oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta Unkarissa.
2. Korjaavat toimenpiteet, joita Unkari on ehdottanut asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 6 artiklan 5 kohdan perusteella, eivät kaikilta osin riitä ratkaisemaan komission Unkarille 27 päivänä huhtikuuta 2022 lähettämässä ilmoituksessa esitettyjä havaintoja.

2 artikla

1. Keskeytetään 55 prosenttia seuraavien koheesiopolitiikan toimenpideohjelmien talousarviositoumuksista, kun ne on hyväksytty:
 - a) Ympäristöä ja energiatehokkuutta koskeva toimenpideohjelma plus;
 - b) Yhdennetty liikenteen toimenpideohjelma plus;
 - c) Alueellisen ja asutuksen kehittämisen toimenpideohjelma plus.

2. Kun komissio toteuttaa unionin talousarviota suoraan tai välillisesti hallinnoiden asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti, oikeudellisia sitoumuksia ei saa tehdä sellaisten yleishyödyllisten säätiöiden kanssa, jotka on perustettu vuonna 2021 annetun Unkarin lain IX nojalla, eikä tällaisten yleishyödyllisten säätiöiden ylläpitämien yhteisöjen kanssa.

3 artikla

Unkarin on ilmoitettava komissiolle ... päivään ...kuuta ... [virallinen lehti: kolme kuukautta tämän päätöksen hyväksymispäivän jälkeen] mennessä ja sen jälkeen kolmen kuukauden välein niiden korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta, joihin Unkari sitoutui toisessa vastauksessaan, mukaan lukien 13 päivänä syyskuuta 2022 päivättyyn Unkarin kirjeeseen sisältyvät lisäsitoumukset.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Unkarille.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
